

Rekisteröitymismenettelyn kokeilu

Oma väylä -kuntoutus

Anita Ketola
Suunnittelija
Kela, Etuuspalvelujen lakiyksikkö,
kuntoutuspalvelujen ryhmä

Kela|Fpa

Oma väylä -kuntoutus

- Kohderyhmä
- Kesto ja tapaamisten määrä
- Henkilöstö
- Henkilöstön kokemusvaatimukset
- Kuntoutuksessa käytettävät tilat
- Käytettävät mittarit

Oma väylä –kuntoutus

- Hankkeen pohjalta kehitetty palvelu.
 - Oma väylä –hanke toteutettiin vuosina 2014-2018.
- Oma väylä on harkinnanvaraista kuntoutusta (laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 12 §).
- Kela myöntää Oma väylä -kuntoutusta vuoden mittaisina kuntoutusjaksoina, enintään 3 vuoden ajan.
- Oma väylä –kuntouksessa asiakas saa:
 - vahvistusta opiskeluun- ja työelämään liittyviin valmiuksiin ja taitoihin
 - ohjausta ja harjoitusta arjenhallintataitoihin
 - tukea sosiaalisten taitojen vahvistumiseen.

Oma väylä –kuntoutuksen kohderyhmä

Oma väylän asiakas on 16-29-vuotias henkilö, jolla on todettu asianmukaisen diagnostisen arvion perusteella:

- autismikirjon häiriö, ilman kognitiivisen kehityksen häiriötä (Aspergerin oireyhtymä) ja/tai
- aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö.
- Neuropsykiatrisen oirekuvan vuoksi hänellä on tuen tarvetta sosiaalisissa, arjen hallinnan taidoissa, opinnoissa ja työelämässä.
- Hänellä voi olla diagnosoituna samanaikainen psykiatrinen häiriö, jonka hoito toteutuu terveydenhuollossa.

Oma väylän tapaamiset (kesto 1 vuosi)

30 yksilöllistä tapaamista

- 27 asiakkaan ja arjen toimijoiden kanssa
- 3 seurantatapaamista kuntoutuksen päättävissä

Tapaamisten kesto 60 minuuttia tai 90 minuuttia. Kaksi 60 minuutin tapaamista voi yhdistää

- Tapaamiset toteutetaan palveluntuottajan toimipisteessä tai asiakkaan arjen ympäristössä
- Läheiset ja muut tarvittavat toimijat voivat osallistua tapaamisiin
- Vähintään yksi moniammatillisen tiimin jäsen on tapaamisissa
- Neuropsykologi/psykologi toteuttaa vähintään yhden alkuvaiheen tapaamisista
- Osa tapaamisista (enintään 13) voi toteutua etäyhteydellä reaaliaikaisena kuvapuheluna
- Verkostopalaverit sisältyvät kuntoutukseen
- Alle 18-vuotiaan asiakkaan tapaamisista enintään 5 voidaan toteuttaa siten, että tapaamisiin osallistuu vain asiakkaan vanhemmat.
- Seurantatapaamiset toteutetaan 2 – 6 kuukauden aikana viimeisen kuntoutusjakson päättymisestä

10 ryhmätapaamista

- 3-8 asiakasta ryhmässä

Tapaamisten kesto keskimäärin 90 minuuttia, voi vaihdella 60-120 minuutin välillä

- 1-2 moniammatillisen tiimin jäsentä ohjaavat ryhmän toimintaa
- Jos ryhmässä on 5-8 asiakasta, aina 2 moniammatillisen tiimin jäsentä ohjaavat ryhmän toimintaa
- Ryhmään voi osallistua etäyhteydellä (reaaliaikaisena kuvapuheluna) silloin, kun asiakas ei poikkeuksellisesti pääse paikalle ryhmätapaamiseen
- Ryhmässä voi poikkeuksellisesti olla 2 asiakasta
- Jos ryhmää ei saada kokoon asiakkaiden vähäisyyden vuoksi, ryhmäkäynnit voi toteuttaa yksilökäynteinä

1-2 läheisten ryhmätapaamista

- Enintään 12 läheistä ryhmässä
- Tapaamisten kesto keskimäärin 90 minuuttia, voi vaihdella 60-120 minuutin välillä.

Oma väylän henkilöstö

Moniammatillinen tiimi, johon kuuluu 3 ammattihenkilöä

- psykologi tai neuropsykologi
ja
- 2 ammattihenkilöä seuraavista, jotka muodostavat **työparin**
 - Toimintaterapeutti AMK
 - Sairaanhoidtaja AMK
 - Sosiaalityöntekijä tai sosionomi AMK
 - Kuntoutuksen ohjaaja AMK

Työparin jäsenten on edustettava eri ammattiryhmiä ja vähintään toisen työparin jäsenestä tulee olla terveydenhuollon ammattihenkilö. Toisella työparin jäsenellä on kokemusta sairaus- tai kuntoutusryhmien ohjaamisesta.

Suosittelavaa on, että ainakin toisella työparin jäsenistä on yksilö- tai ryhmäpsykoterapeuttikoulutus tai neuropsykiatrisen valmentajan koulutus.

Lisäksi vähintään 1 valinnainen ammattihenkilö: työelämän asiantuntija ja/tai erityisopettaja

Henkilöstön kokemusvaatimus

- Psykologin tai neuropsykologin kokemusvaatimus:
 - Yli 16-vuotiaiden **neuropsykiatrista tai psykiatrista tai neurologista** kuntoutus- tai hoitotyötä vähintään 900 tuntia viimeisen 5 vuoden aikana
 - Työparin kokemusvaatimus:
 - Toisella työparin jäsenestä on kokemusta **neuropsykiatrisesta** kuntoutus- tai hoitotyöstä vähintään 900 tuntia viimeisen 5 vuoden aikana.
 - Toisella työparin jäsenestä on kokemusta yli 16-vuotiaiden **psykiatrisesta tai neuropsykiatrista** kuntoutus- tai hoitotyöstä vähintään 900 tuntia viimeisen 5 vuoden aikana.
 - Toisella työparin jäsenellä on kokemusta sairaus- tai kuntoutusryhmien ohjaamisesta.
 - 900 tuntia vastaa noin 6 kuukauden työskentelyä.
-

Palveluntuottajan tilavaatimukset

- Yksilö- ja ryhmätapaamisia varten palveluntuottajalla tulee olla **toimipiste** , jossa on
 - vähintään kaksi erillistä huonetta (yksilö- ja ryhmätila)
 - odotustila
 - wc-tilat
- Toimipisteen lisäksi palveluntuottajalla voi olla käytettävissään ryhmätapaamisia varten muu/erillinen ryhmätyötila (esim. toisella paikkakunnalla), jos se on sijainniltaan lähempänä ryhmään osallistuvia asiakkaita.
 - ko. ryhmätyötilan yhteydessä tulee olla käytettävissä wc-tilat.

Kuntoutuksessa käytettävät mittarit

- Käytettävät mittarit sisältyvät Kelan kuntoutuksen hyödyn arvioinnin raportointiin.
 - GAS-menetelmä
 - kuntoutuksen tavoitteiden laatimisen ja arvioinnin apuväline.
 - WHOQOL-BREF
 - elämänlaatumittari
 - BDI 21 (Beck Depression Inventory)
 - mielialamittari
 - Työkykykysymykset
 - lomake AKV 1
 - Muut mahdollisesti tarvittavat mittaus- ja arviointimenetelmät

Kysy lisää:

kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi

Kiitos

Anita Ketola
Suunnittelija

Kela, etuuspalvelujen lakiyksikkö, kuntoutuspalvelujen ryhmä

Kela|Fpa